

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว
อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน
Public Awareness to Good Governance Management of Paikhaew Sub-
district Administration Organization in Sawangarom District,
Uthaiethani Province



¹ธานี เกสทอง, ²อนนต์ เมธีวรฉัตร, ³วรกฤต เกื่อนช้าง, ⁴วินัย ทองมัน และ ⁵ทนง ทศไกร

¹Thanee Kesthong, ²Anond Metheevarachatra, ³Worrakrit Thuenchang,

⁴Winai Tongmun and ⁵Thanong Thosakri

¹²³⁴⁵มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์, ประเทศไทย

¹²³⁴⁵Mahachulalongkornrajavidyalaya University NakhonSawan Campus, Thailand

¹Corresponding Author's E-mail: Thanee.kes@gmail.com

¹Tel. 082-162-3594

Received January 21, 2024; Revised January 29, 2024; Accepted May 2, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน 2. เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน โดยจำแนกตามลักษณะของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ ประชาชนในตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี รวมทั้งหมดจำนวน 353 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test Independent และ One Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ($\bar{X}$ = 4.37) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการบริหารอยู่ในระดับมากลำดับแรก คือ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 4.50) รองลงมา คือ หลักนิติธรรม ($\bar{X}$ = 4.46) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X}$ = 4.43) หลักความโปร่งใส ($\bar{X}$ = 4.42) หลักคุณธรรมด้าน ($\bar{X}$ = 4.28) ที่มีการบริหารเป็นลำดับสุดท้าย คือ หลักความมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.23)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน โดยจำแนกตามคุณลักษณะบุคคลของประชากร ประกอบด้วย เพศ รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงาน, หลักธรรมาภิบาล, การรับรู้ของประชาชน

Abstract

The objectives of this research were: 1. Study about the administration level as the good governance principle of Paikhaew Subdistrict Administration Organization Office, Sawangarom district, Uthaithani province as the citizen's aesthesia, and 2. Compare about the management level as the good governance principle of Paikhaew Subdistrict Administration Organization Office, Sawangarom district, Uthaithani province as the citizen's aesthesia which categorizing by the citizen's characteristic. The sampling group of this research is the citizen of Paikhaew subdistrict, Sawangarom district, Uthaithani province for 353 people. The data collection instrument is the questionnaire which evaluates by rating scale (5 levels). The reliability value is 0.97. The statistics which use to analyze are frequency, percentage, mean, standard deviation (SD), t-test independent, and One Way ANOVA.

The research result presented that:

1. The overall administration of good governance principle of Paikhaew Subdistrict Administration Organization Office, Sawangarom district, Uthaithani province as the citizen's aesthesia is on the high level in every field ($\bar{X}$ = 4.37). Management is at a high level. The first priority is the responsibility ($\bar{X}$ = 4.50), followed by the rule of law ($\bar{X}$ = 4.46), the principle of value ($\bar{X}$ = 4.43), the risk principle ($\bar{X}$ = 4.42), the major aspects ($\bar{X}$ = 4.28), which are managed sequentially. The last is the principle of participation. ($\bar{X}$ = 4.23).

2. The comparison administration result of good governance principle of Paikhaew Subdistrict Administration Organization Office, Sawangarom district, Uthaithani province as the citizen's aesthesia are similar which categorizing by the citizen's characteristic which consists of the gender

Keywords: Management, Good Governance, Public Awareness

บทนำ

ในปัจจุบันการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของภาครัฐในระบบประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐบาลส่วนกลาง (decentralize) ลงเหลือภารกิจหลักเท่าที่ ต้องทำเท่าที่จำเป็น และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ ของประชาชนมากขึ้น ซึ่งเหตุผลการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การดำเนินงาน ของรัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดขั้นตอนการดำเนินการอันเนื่องจากการล่าช้าในการตัดสินใจจากส่วนกลาง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการ ตลอดจนร่วมตรวจสอบ การทำงานของภาครัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550) ธรรมชาติของประชาธิปไตยที่ประชาชนย่อมมีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย มีการตรวจสอบการดำเนินการของรัฐ ทำให้เกิด ความโปร่งใส ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน ตลอดจนหน่วยงานต่างๆที่มีสำนึกรับผิดชอบ ประชาธิปไตยจึงมีข้อดี คือเป็นวิธีส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคลกลุ่มต่างๆ (โกวิทย์ พวงงาม, 2553)

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ประกอบด้วยการปกครองท้องที่ 10 หมู่บ้าน มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 19 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ไม่มีความขัดแย้งในการติดต่อประสานงานระหว่างท้องถื่นกับท้องที่ ซึ่งประชาชนตำบลไผ่เขียวให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและให้ความสำคัญกับประชาชนหมู่บ้านประชาคมตำบลและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีนโยบายด้านการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว คือ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบและการประเมินผล สร้างบรรยากาศในการทำงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเปลี่ยนแปลง เป็นองค์กรปกครองท้องถื่นเพื่อประชาชนในท้องถื่น ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน เท้าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ตลอดจนปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรมีจิตสาธารณะมีความรักและหวงแหนความเป็นท้องถื่น ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดเก็บรายได้ในด้านการจัดเก็บภาษี และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ ให้ทั่วถึงและเป็นธรรม บริหารราชการท้องถื่นโดยยึดหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี (ธรรมาภิบาล) ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า มียุทธศาสตร์ที่ 4 : ด้านการพัฒนาประชาชนและองค์กรตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาล มีเป้าประสงค์คือ การพัฒนาด้านการเมือง และเสริมสร้าง มีกลยุทธ์ คือ การส่งเสริมพัฒนาองค์กรด้วยกระบวนการตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี เพื่อบรรลุเป้าหมาย อันได้แก่ การเกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ โดยส่งเสริมประชาชนในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อจะได้ทราบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการนำ หลักธรรมาภิบาลมาบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี อันจะเป็นเสียงสะท้อนไปยังที่เกี่ยวข้องในการนำไปปรับปรุง พัฒนา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน โดยจำแนกตามลักษณะของประชาชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 2,628 คน ที่บรรลุนิติภาวะอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป (โดยสอบถามอายุจากประชากร ณ วันที่ทำการเก็บข้อมูล)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มอย่างง่ายโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของ Yamane ที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 จากประชาชนในตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 2,628 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 353 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามแนวคิดธรรมาภิบาลของสำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย 1.หลักนิติธรรม 2.หลักคุณธรรม 3.หลักความโปร่งใส 4.หลักความรับผิดชอบ 5.หลักการมีส่วนร่วม และ 6.หลักความคุ้มค่า แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ต (Likert, 1967) เป็นแบบเลือกตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประสานกับผู้ใหญ่บ้านในเขตบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้ข้อมูลกลับมาทั้งหมด 353 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด และนำมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ออกแบบและลงรหัสข้อมูลในแบบสอบถามกับเครื่องคอมพิวเตอร์
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์
3. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

4. วิเคราะห์การรับรู้ของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- | | | |
|-------------------------|---------|--|
| คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 | หมายถึง | มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด |
| คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 | หมายถึง | มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก |
| คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 | หมายถึง | มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 | หมายถึง | มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย |
| คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 | หมายถึง | มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ผู้วิจัยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตาม

หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี

2 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน จำแนกตาม เพศ โดยใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (t-test Independent) และจำแนกตาม รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน(One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการวิเคราะห์ของเชฟเฟ้ (Scheffe) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผล

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานีตามการรับรู้ของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีการบริหารอยู่ในระดับมากลำดับแรก คือ หลักความรับผิดชอบ รองลงมา คือ หลักนิติธรรม ด้านที่มีการบริหารเป็นลำดับสุดท้าย คือ หลักความมีส่วนร่วม

ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาค รองลงมาคือ มีการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมถูกต้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับหรือระเบียบต่างๆ

ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรของอบต.ไผ่เขียว ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามหลักธรรมและความเสมอภาครองลงมา คือ มีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม

ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการจัดซื้อ/จัดจ้าง เป็นไปด้วยความโปร่งใสและมีการประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกันรองลงมา คือ มีการจัดทำรายรับรายจ่ายแจ้งต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณะชนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ แจ้งข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายรองลงมา คือ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายขององค์การอย่างชัดเจนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและเสร็จทันเวลา

ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนชุมชนรองลงมา คือ จัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ

ด้านหลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรัดกุมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน/หมู่บ้าน รองลงมา คือ ใช้งบประมาณอย่าง

คุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการควบคุม กำกับให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน โดยจำแนกตามคุณลักษณะบุคคลของ ประชากร ประกอบด้วย เพศ รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ

2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบล ไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน จำแนก ตามรายได้ พบ ว่าได้ไม่มีความแตกต่างกัน

2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ บาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

2.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ บาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน จำแนกตามระดับอาชีพ พบว่า ความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการ บริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ได้มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยองค์การบริหารส่วน ตำบลไผ่เขียว ได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาประชาชนและองค์กรตาม หลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งมีเป้าประสงค์เพื่อ การพัฒนาด้านการเมืองและ เสริมสร้างการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเกิดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของวีระ หาญกันและสุวรรัฐ แลสันกลาง (2559) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง พบว่า โดยภาพรวมองค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านดง อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน

2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ไม่ มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ด้านเป็นไปอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนภายในตำบล ทุกเพศ ทุกวัยอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยไม่ เลือกปฏิบัติ ทำให้ประชาชน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน โดยมีโอกาสได้รับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ

ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียวอย่างเสมอภาคกันและเท่าเทียมกัน ทำให้ทุกเพศได้เห็นผลงานที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสวัสดี ชินวโล (2558) ที่วิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลดงหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ที่พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของตามหลัก ธรรมาภิบาล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน จำแนกตามรายได้ พบว่า รายได้ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ได้เข้าถึงทุกกลุ่มรายได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ ให้ชุมชนมีการจัดการตนเอง โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก ตามยุทธศาสตร์ตำบลจัดการตนเอง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และยึดหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรุณา วิไลสมสกุล (2555) ที่วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

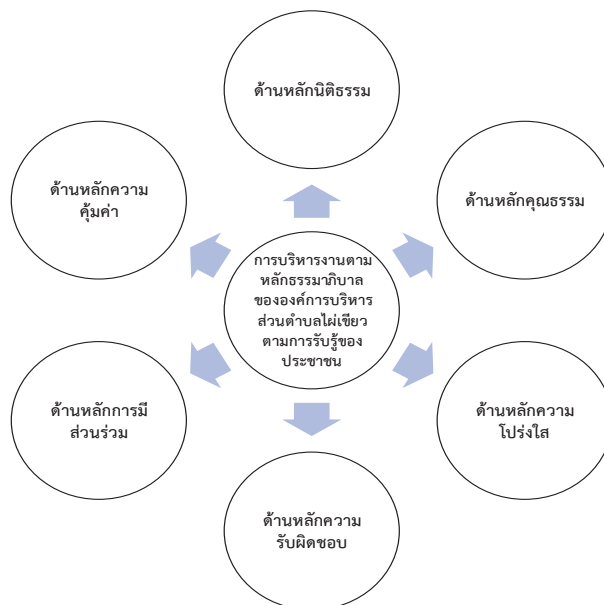
2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ ประชาชนในเขตพื้นที่บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ได้รับการบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ที่ยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะเห็นได้จากนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ไม่ว่าในด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม สาธารณสุข และกีฬา ชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจและลงทุน ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติและด้านการบริหาร ซึ่งนโยบายเหล่านี้มุ่งบริการประชาชนในทุกระดับการศึกษา ให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยของทศพล พรหมนารถ (2554) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ไม่แตกต่างกัน

2.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ได้ยึดหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยเฉพาะนโยบายด้านการบริหารการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนทุกคน ทุกอาชีพ จนเกิดผลงานอันเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป โดยได้มุ่งสร้างและปรับปรุงถนนสายหลักและสายรองให้เป็นถนนที่ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ได้ตลอดปี ได้พัฒนาบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม ได้ขยายการบริการไฟฟ้าครอบคลุมทุกหลังคาเรือน จัดจุดบริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตสาธารณะในตำบลพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โดยการก่อสร้างปรับปรุงระบบน้ำประปา บำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างปลอดภัยและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของพระไพฑูรย์ รตนโก (ศรีวิชา) (2556) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ที่พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านหลักนิติธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับหรือระเบียบต่างๆ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับหรือระเบียบต่างๆ มากขึ้น
2. ด้านหลักคุณธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม ดังนั้นผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม มากขึ้น
3. ด้านหลักความโปร่งใส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แจ้งข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ควรตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องทุกครั้งการเผยแพร่
4. ด้านหลักความรับผิดชอบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและเสร็จทันเวลา ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ควรตรวจสอบการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและเสร็จทันเวลา
5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ มากขึ้น
6. ด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการควบคุมกำกับให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว ควรมีการควบคุมกำกับให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลามากขึ้น

องค์ความรู้



การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามการรับรู้ของประชาชน มีการบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นในแต่ละด้านที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข เพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียวมีคุณภาพในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาค รองลงมาคือ มีการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้

เหมาะสมถูกกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับหรือระเบียบต่างๆ

ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรของอบต.ไผ่เขียว ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามหลักธรรมและความเสมอภาคของสงมา คือ มีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม

ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดซื้อ/จัดจ้าง เป็นไปด้วยความโปร่งใสและมีการประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกันของสงมา คือ มีการจัดทำรายรับรายจ่ายแจ้งต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณะชนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ แจ้งข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายของสงมา คือ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายขององค์การอย่างชัดเจนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและเสร็จทันเวลา

ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนชุมชนของสงมา คือ จัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ

ด้านหลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรัดกุมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน/หมู่บ้าน ของสงมา คือ ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการควบคุมกำกับให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

บทสรุป

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานีตามการรับรู้ของประชาชน มีการบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อปลีกย่อยที่แสดงให้เห็นในแต่ละด้านที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข เพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่เขียวมีคุณภาพในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

ด้านหลักนิติธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับหรือระเบียบต่างๆ

ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเปิดให้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม

ด้านหลักความโปร่งใส องค์การบริหารส่วนตำบลต้องแจ้งข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

ด้านหลักความรับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและเสร็จทันเวลา

ด้านหลักการมีส่วนร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ

ด้านหลักความคุ้มค่าโดยรวม องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการควบคุมกำกับให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กรุณา วิไลสมกุล. (2555). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี*(วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2553). *จุดบอดธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายการศึกษา.
- ทศพล พรหมนารถ. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ*(วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระไพฑูรย์ รตนิโก (ศรีวิชา). (2556). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี*(วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสวัสดิ์ ชินวิโส (เชื้อคำฮุด). (2555). *การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลดงหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร*(วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วีระ หาญกันและสุวัฐ แลสันกลาง. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 5(1).
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2564). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.